

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/142/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202257
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723202257.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté dieťa : O. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom, XXX XX A., t. č. Centrum pre deti a rodiny Necpaly, Necpaly 44, 038 12 Necpaly, občan SR, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Y. A., dieťa rodičov matky: W. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX A., t. č. Š. XX, XXX XX A., občan SR, a otca: Y. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Ž. F., t. č. Ú. W. U. U. E. Ú. W. U. M. I. L., V. X, XXX XX F. F., občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletého O. F., nar. XX. XX. XXXX n a r i a d i u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Necpaly.

II. Rodičia maloletého dieťaťa Y. F., nar. XX. XX. XXXX a W. F., nar. XX. XX. XXXX sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého O. F., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima vždy k 20.-temu dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Necpaly, Necpaly 44 počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu Zvolen dňa 01. 06. 2023 domáhal, aby súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Necpaly (ďalej len „CDR“).

Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý O. sa narodil z družského vzťahu svojich rodičov. V čase narodenia maloletého bol jeho otec vo výkone trestu odňatia slobody. Tunajší úrad rodinu monitoruje od roku 2018, pričom matka často menila miesto trvalého pobytu a v súčasnosti má trvalý pobyt len Y. A.. Matka maloletého dieťaťa bola premiestnená do Nemocnice z poliklinikou v T. so sídlom v F., tam bola preložená z Psychiatickej nemocnice v V.. Počas hospitalizácie dominovala u matky porucha psychiky spôsobená užívaním psychoaktívnych látok. Do práce s rodinou bolo zapojené aj CDR M., ktoré vykonávalo opatrenia. V čase hospitalizácie matky bol maloletý zverený neodkladným opatrením - uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/67/2021-44 do náhradnej starostlivosti Q. Y.. Nakoľko náhradná starostlivosť u Y. zlyhala a nespĺnila svoj účel tak uznesením Okresný súd Zvolen vydal neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý umiestnený a ostal v CDR Necpaly až do vydania tohto rozsudku. Rodičia po návrate otca z výkonu trestu odňatia slobody obnovili spoluzitíe a prenajali si byt. Matke bolo viackrát poskytnuté sociálne poradenstvo, avšak s negatívnym výsledkom. Úrad zisťoval aj podmienky u rodiny maloletého O., ale ani v radoch príbuzných sa nenašla vhodná osoba, ktorá by zabezpečila primeranú starostlivosť o maloletého. Rodičia sa zúčastnili aj prípadovej konferencie dňa 20. 04. 2022, kde prisľúbili, že sa zamestnanú aj budú riešiť svoju situáciu, pričom táto sa do

dnešného dňa žiadnym spôsobom nezlepšila. Dňa 19. 05. 2023 sa uskutočnila prípadová konferencia v priestoroch Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny, kde sa všetky subjekty zhodli na tom, že najlepším možným riešením pre maloletého je návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti v CDR Necpaly. Zároveň poukazujú na to, že otec na dobu dvoch rokov má nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Podľa posledných informácií matka žije vo A. ako bezdomovkyňa, otec sa momentálne nachádza v resocializačnom zariadení. Na základe týchto skutočností žiadali, aby súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

3. Súd na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/95/2022-72 zistil, že u maloletého bolo nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Necpaly najdlhšie po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Uvedený rozsudok je právoplatný od 27. 01. 2023. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v súčasnosti je nariadenie výchovného opatrenia a to pobyt maloletého v CDR Necpaly jediným možným riešením a je opodstatnený. Rodičia nemajú žiadne vhodné podmienky na výchovu maloletého, kedy tak zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že matka má určité problémy a je liečená v Psychiatrickej nemocnici T. Y. U. V. a čo sa týka možnosti výchovy otca, súd tu mal preukázanú tú skutočnosť, že tento aj s matkou maloletého býva v prenajatom byte, avšak s nimi býva aj ďalšia osoba čo pre výchovu nateraz nie je vhodné. Taktiež súd poukázal na to, že žiaden z príbuzných nemal záujem o maloletého.

4. Súd zo správy Obce Ž. F. zistil, že čo sa týka otca maloletého tento sa v tejto obci nikdy nezdržoval, nevlastní žiadny hnutel'ny ani nehnuteľný majetok.

5. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zistil, že matka maloletého poberá dávku v hmotnej núdzi. Ďalšie štátne dávky nepoberá. Otec maloletého nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

6. Súd z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zistil, že matka maloletého dieťaťa v súčasnosti nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

7. Súd zo správy Y. A. zistil, že matka maloletého dieťaťa je prihlásená k trvalému pobytu na adrese Y. A. od 01. 02. 2018, pričom poštovú adresu ani adresu prechodného pobytu nahlásenú nemá.

8. Súd zo správy Sociálnej poisťovne zistil, že matka nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou a otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 122,- EUR.

9. Súd z písomného vyjadrenia otca zistil, že tento nastupuje dňa 07. 07. 2023 na 20 mesiacov na výkon trestu odňatia slobody, pričom súhlasí s tým, aby maloletý bol umiestnený v ústavnej starostlivosti.

10. Súd zo správy z prešetrenia pomerov zistil, že čo sa týka otca maloletého ten bol t. č. umiestnený v L. v neziskovej organizácii, správa bola zo dňa 26. 06. 2023. Otec uviedol, že absolvuje umiestnenie v zariadení, ktoré sa zameriava na odstraňovanie drogovej a alkoholovej závislosti. Otec uviedol, že dňa 07. 07. 2023 nastupuje do výkonu trestu odňatia slobody v F. F.. So synom je v telefonickom kontakte matka. Dňa 17. 06. 2023 sa so synom O. stretol v Y. pred nákupným centrom, kde na stretnutí bol prítomný aj náhradný profesionálny rodič.

11. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ohľadom prešetrenia pomerov u matky bolo zistené, že táto má trvalý pobyt vo A., pričom dňa 20. 06. 2023 sa matka aj osobne dostavila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Uviedla, že v súčasnosti býva v ubytovni vo A. W. A.. Známý v Š. matke vybavuje prácu a ubytovanie, kde by sa mala zamestnať. Zamestnať by sa mala od 26. 06. 2023, pričom názov firmy nevedela uviesť. Pred tromi týždňami bola prepustená z Psychiatrickej nemocnici v V., kde bola jeden týždeň. Za maloletým nebola dlhšiu dobu, pretože nemá žiadne finančné prostriedky. Matke bolo doporučené, že v prípade neúčasti na pojednávaní, aby zaslala vyjadrenie. Zo záverov vyplýva, že matka ani otec si počas výchovného opatrenia neupravili svoje sociálne, ekonomické

a bytové pomery tak, aby maloletý sa mohol vrátiť do ich rodiny a preto výchovné opatrenie nespĺnilo účel a následne je potrebné umiestniť maloletého do ústavnej starostlivosti, nakoľko žiaden z rodičov nemôže v súčasnosti plniť svoju výchovnú funkciu pre maloletého.

12. Súd zo správy Občianskeho združenia „U. K. M. G. L. „ zistil, že matka musela ukončiť resocializačný pobyt z dôvodu hrubého a opakovaného porušovania pravidiel.

13. Súd zo správy Psychiatrickej nemocnice T. Y. U. V. zistil, že matka má predpísané psychiatrické lieky, má dodržiavať prísnu abstinenciu od alkoholu a drog.

14. Súd z mailovej správy zaslanej V. Y. Y. C., pedagógom na úseku pedagogických činností oddelenia výkonu väzby a výkonu trestu v F. F. zistil, že tento potvrdil tú skutočnosť, že otec maloletého je v ich ústave od 07. 07. 2023.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 3 písm. c) zákona o rodine Náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

18. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

19. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

21. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

22. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo

vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

28. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh je v celom rozsahu dôvodný. Predovšetkým súd pri nariadení ústavnej starostlivosti musí prísne dodržiavať a zisťovať či boli splnené podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti t. j., či ani jeden z rodičov ani niekto z blízkych nie je schopný zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť. Od posledného určovania právneho vzťahu rodičov k maloletému dieťaťu rodičia nepreukázali zodpovedný prístup k plneniu uložených úloh, u otca sa to týka, že aj v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody a u matky, že táto nemá v súčasnosti zabezpečené žiadne bytové podmienky, taktiež nikde nepracuje a ani finančnými prostriedkami nedisponuje. Na základe týchto skutočností bolo preukázané, že pobyt maloletého v ústavnej starostlivosti je jediný, ktorý môže zabezpečiť do budúcnosti náhradnú starostlivosť pre maloletého. Uvedená ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v CDR, kde v súčasnosti aj maloletý bol umiestnený.

Súd však poukazuje na to, že pre ústavnú starostlivosť je charakteristická len jej dočasnosť a teda môže ísť iba o prechodné riešenie, ktoré možno zrušiť ak nastanú vhodné okolnosti pre výchovu maloletého zo strany rodičov.

32. Zároveň súd vychádzajúc z príjmových a majetkových pomerov rodičov aj v zmysle vyššie uvedených citovaných ustanovení oboch rodičov zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30% zo sumy životného minima určenej osobitným predpisom a to priamo na účet CDR v Necpaloch.

33. Súd o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania v zmysle § 52 C. m. p.

§ 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 44 ods. 3 písm. c) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 81 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.